

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. LV

Price 10¢

ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 12, 1971

Nr. 9

Amerikiečių terorizavimas Maskvoje tęsiasi

Žydai tą patį žada daryti su rusais Amerikoje

MASKVA. — Teroras prieš amerikiečius Maskvoje tęsiasi. Jau trys laikraščiai išėjo, kuriuose paskelbti straipsniai, kuriuose pabrėžiama, kad amerikiečiai Maskvoje terorizuoja žydus. Michael Johnson, Associated Press korespondentas, savo Volkswageną buvo palikęs tokioje vietoje, kur stovėjo milicininkas ir manė, kad bus saugu, bet grįžęs rado išmuštą langą. Milicininkas tebestovėjo, dar parodė jam sudaužytą mašiną ir prašė pažiūrėti, kas yra automobilio viduje. Ten buvo numestas popiergalis su sakiniu: "Saugokis tu, šliuže, toliau bus dar blogiau".

Iš oficialių sluoksnių Washington'e pranešama, kad vandalinizmas yra sovietų KGB, slapstosios milicijos darbas. Jie visada važinėja paskui kiekvieną užsienietį diplomatą arba žurnalistą, juos saugo ir seka, ir be jų žinios jų niekas negalėtų priartėti prie svetimosios mašinos, pagaliau, jei nėra Amerikos vėliavėlės arba kurio kito ženklų, tai niekas net nežinotų, kieno jis yra.

Žydų demonstracijos

Karingųjų žydų organizacija, turinti apie 15.000 narių, sekanti demonstruoti New York'e prieš sovietų misijos Jungtinėse Tautose. Misija yra stropiai saugojama ir arti jos žydai nebuvo prileisti. Nešiojo plakatus, reikalaujančius išleisti žydus, norinčius emigruoti į Izraelį. Karingųjų žydų vadai, rabinas Meir Kahane, sako, kad "jei rusai Maskvoje daro negalima gyventi amerikiečiams, mes padarysime dar blogiau rusams Amerikoje".

Ruošiasi į mėnulį

CAPE KENNEDY. — Apollo 14 astronautai jau pradėjo karantiną. 21 dieną jie bus atskirti nuo pasaulio, bus paruošiami sausio 31 skridimui į mėnulį. Bus tikrinama jų sveikata ir daroma viskas, kad nepasikartotų praėjusių metų atsitikimai, kai vienas paruoštas skridimui susirgo ir skubiai reikėjo pakeisti kitu astronautu.

Susidūrė tanklaiviai

FOKESTON. — Anglijos kanale, esant tirštam rūkui, susidūrė du tanklaiviai. Vienas jų buvo Panamos, kitas Peru valstybių. Įvyko sprogimas ir garsas buvo girdėti už 20 mylių. Pasigendama 8 jūrininkų.

KALENDARIUS

Sausio 12: šv. Arkadijus, šv. Cezarija, Vaigėdas, Gida.
Sausio 13: šv. Bernas, šv. Veronika, Daugardas, Gilvė.
Saulė teka 7:17, leidžias 4:20.

ORAS

Apsniaukę ir kiek šalčiau, temperatūra apie 20 laipsnių, vakarą gali būti sniegas.

Kahane toliau sako, kad nuo šiol penki žydai seks iš paskos kiekvieną išėjusį iš tos sovietų misijos ir prie progos taip pat pakratys, apstumdys, pagąsdins ruskius, panašiai kaip daro Maskvoje. Žydai taip elgėsi tol, kol rusai ims geriau elgtis su amerikiečiais, su žydais. Galimas dalykas, jog tas privės prie Nixono ir sovietų vadų viršinių konferencijos žydų reikalais, sako karingasis Kahane.

Pravda sekmadienio laidoje rašė, kad sionistų žydų kampa-

nija Amerikoje prieš sovietus yra taip išsiplėtusi, kad kelia susirūpinimą ir valdžios sluoksniuose. Toliau Pravda rašo, kad sovietų piliečiai buvo fiziniai paliesti ir sumušti Washington'e ir New York'e. Kas tie nukentėję, laikraštis nerašo. Tik sako, kad New York'o ir Pensilvanijos valstijose yra žydų stovyklos, kur treniruojami teroristai prieš sovietus. Stebisi, kokių būdu Amerikos tokia galinga policija iki šiol nelikvidavo tų stovyklų.

Sukilimas Bolivijoje

LA PAZ. — Bolivijos dešiniojo sparno kariuomenės vadai sukilo prieš prezidentą Torres ir užėmė vyriausiąją kariuomenės būstinę. Trys lėktuvai ore šaudė ir numetė bombą, bet nepranešama, kad būtų kas sužeistas. Sukilėlių atstovas pulkininkas Sanchez sako, kad jie suėmė kelis vadus, įskaitant ir kariuomenės vadą gen. Teran.

Prezidentas Torres, pats tik prieš tris mėnesius į valdžią irgi revoliucijos būdu įstojęs, per radiją paskelbė atsisaukimą ir darbininkus ir studentus, kad padėtų užgnaižti prasidėjusią revoliuciją ir "dešiniųjų diktatūrą".

Lenkijoj žuvo daug milicijos

STOCKHOLMAS. — Švedijos radio reporteris Lundin, lankęsis Lenkijoje, sako, kad riaušių metu Gdanske, neskaitytanti kitų miestų, žuvo virš 30 milicininkų. Jų lavonai randami krūmuose, grioviuose, išplaujami jūros. Dažnai surašyti spygliuota viela. Jis tvirtina, kad tos žinios teisingos, jam apie tai pasakojo ne vienas partijos ir milicijos pareigūnas. Jis tik šį šeštadienį grįžo iš Lenkijos.

Gdanske ir kituose miestuose dabar milicininkai bijo patraukti po viena. Patraukia dažniausiai būriais ir važinėja automobiliais.

Sniečkus lankė Afriką

VILNIUS. — Liet. komunistų partijos I sekretorius Antanas Sniečkus, drauge su sovietų delegacija, kuriai jis vadovavo, buvo nuvykęs į Afriką ir aplankė Kongo respubliką ir kitas šalis.

KAUNAS. — Kauno Politechnikos institute Danielius Eidukas buvo pirmasis, kuris okupuotoje Lietuvoje apgynė daktaro laipsnį iš radio matavimų srities. Jis savo mokslinę disertaciją išnagrino diodų, tranzistorių ir integralinių schemų parametrų tyrimo ir matavimo ypatumus. Eidukas dirba kaip Kauno radio matavimo prietaisų mokslinio tyrimo instituto viršininkas.

Siekia taikos Vid. Rytuose

NEW YORK. — Jungt. Tautų tarpininkas Jarring grįžo iš Izraelio ir vakar jau tarėsi su Egipto ir Jordanijos ambasadoriais taikos reikalais.

Izraelio vadai jam kalbėjo, kad jis savo būstinę iš New York'o perkeltų į neutralią šalį, kuri būtų netoli nuo Jeruzalės, Kairo ir Ammano, pvz. Kipro salą. Tada ir derybos galėtų vesti užsienio reikalų ministras. Pagaliau tokia nuosėdė vieta būtų laisva nuo pašalinių įtakų.

1970 metų pabaigoje JAV spauda tebeskėbė JAV Atst. rūmų vykdymo apklauskėjimų Kudirkos išdavimo klausimu duomenis bei dėjo skaitytųjų laiškus. Kai kuriais atvejais Kudirkos įvykis buvo siejamas su žydų persekiojimu Sovietų Sąjungoje ar su sovietijos įvairių mažumų likimu.

New York'o "Daily News" gruodžio 31 d. laidoje įdėta laiške Paul P. Tamagno pažymėjo, kad "Sovietų Sąjunga, tai, iš esmės, didžiulė koncentracijos stovykla ir visi jos piliečiai valdomi tirioniškos sistemos. Prašykime gelbėti ne tik du žydus, bet visus vergus ir ne tik Rusijoje, bet ir visuose jos pavergtuose kraštuose". (E.)

Prancūzijoje tiek daug sniego, kad kai kuriose vietose reikėjo net helikopterį maistui pristatyti.

Saigone amerikiečių helikopteris sugedo ir buvo priverstas nusileisti miesto centre. Vaikams tas įdomu.

Sovietų Sąjungoj stiprėja tikėjimas

Skelbia tyrimų institutas Londone

Londone yra naujai įsteigtas Religijos ir komunizmo studijų centras. Nesenai šio studijų centro direktorius kun. M. Bourdeaux drauge su dviem savo talkininkais paskelbė studiją "Religinės mažumos Sovietų Sąjungoje 1960-1970 metais". Studijoje yra skyriai: Rusų stačiatikių bažnyčia, Katalikų Bažnyčia, baptistai ir kiti protestantai, žydai, musulmonai, budistai ir kitos mažumos.

Cia skelbiama, kad Sovietų Sąjunga yra kovojančio ateizmo valstybė, pasiryžusi visiškai išnaukinti religiją, bet, nežinint visų pastangų, religija Sovietų Sąjungoje stiprėja, ypač jaunimo tarpe.

Šioje studijoje be kitų šaltinių remiamasi sovietiniu leidiniu "Voprosy naučnogo ateizma" (Mokslinio ateizmo kalusimai). Atkreipiamas dėmesys, kad minėtas sovietų leidinys religinės įtakos klausimui paskyrė specialų straipsnį, iš kurio matyti, kad Sovietų pareigūnai jaučia apie tikybinės įtakos augimą.

Peržvelgiama eiga sovietų politikos religijos atžvilgiu: nuo pat 1917 m. revoliucijos buvo vykdomas persekiojimas, tačiau religija išsilaikė. Stalinas, antrojo pasaulinio karo metu siekdamas sutelkti jėgas kovai prieš nacių, buvo atleides tikybinio persekiojimo varžtus, tačiau Chruščiovo valdymo laikotarpį vėl buvo sie-

kiama likviduoti visas religines grupes.

Chruščiova nuvertus, rašoma toje studijoje, buvo keliamas balsas, kad reikia užbaigti antireliginius ekscesus; ne todėl, kad sovietinis režimas būtų pasikeitęs, bet todėl, kad fizinės priepaaidos priemonės, taip plačiai naudotos, atsiekia priešingų rezultatų.

Ateisto paskaitininko G. Keldo pranešimas, paskelbtas 1965 m. "Komsomolskaja Pravda" (komunistinio jaunimo) laikrašty sakė: "Išdidinėjimai, prievarta ir priverstinis bažnyčių uždarinėjimas netikėtai sumažinti tikinčiųjų skaičius, bet tas tikrumoj net daugina tikinčiuosius, paveikia, kad religinės grupės labiau plinta ir tikinčiuosiuose didinamas antagonizmas valstybės atžvilgiu".

Toliau minėtoji tyrimų centro studija sako, kad dabar sovietų metodai mažiau surišti su prievarta, negu buvo Chruščiovo laikais, bet naudojami subtilūs i-tikinėjimo būdai.

Minėtoji studija išskaičiuoja 14 neteisėtus diskriminacijos formų prieš tikinčiuosius Sovietų Sąjungoje paskutiniuoju dešimtmėčiu laikotarpy, nors ne visos tos formos buvo taikomos visoms tikyboms. Diskriminacija prieš tikinčiuosius liečia galimybes siekti mokslo, sunkumus tarnybų ir butų gavime.

Tas studijinis pranešimas apie religijos padėtį Sovietų Sąjungoje yra padarytas minėto Religijos ir komunizmo studijų centro, veikiančio prie Mažumų teisių apsaugos grupės, kuriai vadovauja Laurence Gandar. Jis yra buvęs laikraščio redaktoriumi Pietų Afrikoje, tačiau suėjęs į konfliktą su krašto vyriausybe, emigravo į užsienį. Dabar jo vadovaujama tyrimų organizacija siekia atkreipti pasaulio dėmesį į priepaaidą kenčiančias mažumas. (J. Daugl.)

Hoffa turės kalėti

WASHINGTONAS. — Aukščiausiasis teismas atmetė šoferių unijos prezidento Hoffos apeliaciją, kad būtų paleistas iš kalėjimo. Jis sėdi už teismo įželdimą ir kad išeikvojo unijos pinigų. Hoffos advokatai sako, kad jie buvo surinkę ketvirtį milijonų parašų, kad jis būtų paleistas.

Lietuvos Laisvės Komitetas Kudirkos reikalu

Lietuvos Laisvės Komiteto iniciatyva Pavergtųjų Europos Tautų seimas kreipėsi į prezidentą Nixoną, kad Simo Kudirkos byla būtų nuodugnai iširta, kaltininkai nubausti ir pašalintos visos priežastys, kad ateity tokie gėdingi, Ametiką žeminantys ir laisvės teise laužantys atsitikimai nepasikartotų.

Gruodžio 30 prezidentas Nixonas rašo Pvergtųjų seimo pirmininkui, kad yra imtasi veiksmų, kurie užtikrintų, kad ateity tokie įvykiai nepasikartotų. "Esu pasiryžęs, — rašo prezidentas Nixonas, — kad Amerika būtų verta savo kilnios tradicijos, garantuojančios bėglių saugumą".

Kongresmanas Wayne L. Hays savo gruodžio 31 laišku LLK pirmininkui dėl šio kreipimosi į Hays vadovaujamą užsienio reikalų pakomisį taip pat užtikrina, kad tas pakomis Simo Kudirkos byla nuodugnai iširts.

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas Kudirkos bylos reikalu taip pat kreipėsi į Jungtinių Tautų Pabėgėlių komisarą princą Sadrudin Agą Khaną.

Labai aktyviai į Simo Kudirkos bylą laisvais prezidentui Nixonui, Valstybės departamentui, atitinkamiems senatoriams bei kongresmanams yra įsijungusi Lietuvių Moterų Klubų Federacija New York'e — betarpiškai ir per Amerikos bei tarptautines moterų organizacijas.

Siūlo Kudirkos ir Davis mainus

CHICAGO. — Chicago Tribune vakar dienos numery Keit Maloney rašo, kad sovietai labai susirūpino Angela Davis, reikalauja, kad ji būtų paleista. Angela daug sykių pareiškė, kad ji nekenčia Amerikos. Tuo pat metu lietuvis Simas Kudirkas rizikavo savo gyvybe, kad pasiektų Ameriką, kurios taip nemėgsta Davis. Maloney todėl siūlo juos iškeisti. Amerika gali įrodyti, kad Angela Davis yra gyva ir labai gerai traktuojama, o kažin kaip sovietai — ar jie gali tą patį pasakyti apie Kudirką? Leiskime abiem gyventi ten, kur jie nori.

Pasikalbėjimas su sen. Griffin

DETROITAS. — Detroito Michigano respublikonų tautybių susirinkime pagrindiniu kalbėtoju buvo Michigano valstijos senatorius Robert P. Griffin. Po to Algis Zaprackas pusę valandos privačiai kalbėjosi su senatorium apie Kudirkos incidentą, bei kitais lietuviams rūpimais klausimais.

Senatoriui buvo pasakyta lietuvių nepasitenkinimas dėl sumažintų Amerikos Balso radio transliacijų į Pabaltijo kraštus, dėl stokos kultūrinių radio transliacijų, ypač kad nėra nei vienos programos per Radio Free Europe.

Pasidalinta mintimis apie Pabaltijo respublikų diplomatinį atstovybių tęstinumo klausimą, prez. Nixono politinį nusistatymą Rusijos imperijos atžvilgiu ir kitais aktualiais klausimais. Nėra abejonės, kad lietuvių aktyvumas praėjusių mėnesių bėgyje yra padaręs įtakos į JA Valstybių vadovaujančius sluoksnius, ir jie randa laiko atkreipti dėmesį į Lietuvos ir lietuvių reikalus.

WASHINGTONAS. — Amerika oficialiai protestavo dėl diplomatinio ir spaudos žmonių užgauliojimų Maskvoje.

Jordanijoj neramu

AMMAN. — Jordanijoj tarp vyriausybės ir Palestinos partizanų taika buvo pasirašyta keliolika kartų, bet taikos ir sutarimo vis nėra. Dabar pranešama, kad vyriausybės kariuomenė pradėjo plačią ofensyvą prieš partizanus ir mūšiai tęsiasi trečią dieną. Jordanija teigia, kad Palestinos partizanai turi savo atskirą planą, kaip sutvarkyti santykius su Izraeliu, ir nenori pasiduoti arabų vadų įtakai ir nori veikti nepriklausomai.

Egiptas susirūpinęs Jordanijos neramumais ir nori vėl šaukti arabų vadų konferenciją, o Sirija sako, kad jei mūšiai nesiliaus, ji turės įsimaistyti partizanų naudai.

Kamerūno vyskupas Albert Ndong, nuteistas mirti. Pakaltintas, nuteistas, kad rėmė sukilėlius, no rėjusius nuversti diktatorišką Ka merūno vyriausybę.

Žaliakepuriai darbą baigė

SAIGONAS. Specialus amerikiečių dalinys, vadinamieji "žaliakepuriai", kovoje P. Vietname, po penkių metų tarnybos savo darbą pabaigė ir pareigas perdavė pietų vietnamiečiams. Jie buvo išsidėstę daugiausia pasieny, jų uždavinys buvo organizuoti partizaninį ir kitokį karą prieš užnugary. Tas dalinys ypač paliks labai gerą atminimą vienoj vietnamiečių kalniečių tautelėj. Visi kiti tos tautelės gyventojus laikė laukiniais ir žiauriai su jais elgdavosi, bet kai pasirodė žaliakepuriai, jiems būdavo šventė.

Tokio. — Revoliucionieriai marksistai stengėsi įsiveržti į Amerikos ambasadą Japonijoje, bet policija juos sulaukė. Jie protestavo, kad buvo suimti Okinawos riaušinių reikalais ir reikalavo juos paleisti.

SOCIALINĖS GEROVĖS BESIEKIAINT

Kad ir ne tiesia linija, kad ir tarpais zigagais, bet apskritai žmonija eina didesnės lygybės ir teisingumo kryptimi. Politiniame gyvenime visuotinai pripažinta demokratija, duodanti kiekvienam gyventojui savo balsu dalyvauti krašto valdyme. Demokratijos idėja yra tiek glaudiai įsiviečiusi žmonių širdyse, kad net ir kiečiausias diktatoras, kaip komunistų, bando daugstytis demokratijos vardu, suvaizdinti "demokratinis" rinkimus ir kt.

Žmonija stipriai pažengusi ir kultūrinės lygybės kryptimi, įvedant privatumą, nemokamą pradžios mokslą ir valstybinėmis bei kitokiomis stipendijomis darant priemonę ir aukštąjį mokslą net patiems neturtin-giesiems.

Stipriai pažengta teisinė lygybės kryptimi. Visi prieš istatymus lygūs. Bylose neturtin-giesiems parūpinama teisinė pagalba duodant advokatus. Tik totalitarinėse valstybėse, kaip Sovietų Sąjungoje, Kinijoje pilietis tapęs beveik beteisus valstybės vergas; tačiau ir ten nebegali nepaisyti teisinės lygybės reikalavimų ir net prievartos veiksmams bandomi maskuoti įvairiomis priedangomis.

Žinoma, visose suminėse srityse lygybė ir žmonių reikalų aprūpinimas yra dar toli iki idealo, bet jau daug pasiekta ir daug laimėta. Dabar pasaulyje didysis dėmesys kreipiamas į ekonominę lygybę ir socialinį aprūpinimą. Visose kultūringose valstybėse yra draudimas ligoje, senatvėje, nedarbo atvejais. Tačiau net pačioje Amerikoje, aukščiausio gyvenimo standarto šalyje, nėra visos šeimos reikiamai ekonomiškai aprūpintos.

Paimdamas valstybės vairą į savo rankas, prezidentas Nixonas buvo ypač susirūpinęs kova su infliacija. Ta kova tikrai buvo reikalinga, nes infliacija edė žmonių santaupas, kėlė kainas, labai sunkindama gyvenimą pensininkų ir mažiau uždirbančiųjų, o net krašto viduje ir užsienyje mažino pasitikėjimą doleriu.

Grieždamasis radikalesnių priemonių, prezidentas emė kietai mažinti valstybės išdė išlaidas, buvo padidintos palūkanos, tuo sumažinant paskolų emimo galimybes, žodžiu, imtasi priemonių sumažinti dolerių kiekį rinkoje. Iš dalies tai pasisekė. Infliacija buvo ap-laužyta ragai. Tačiau kreditų pasunkinimas, didelis valstybės taupumas, didesni mokesčiai pramonės bendrovėms sumažino imonių plėtimą, statybas, kelių tiesimą, prekių apyvartą. Emė didėti bedarbių skaičius ir pas-kutinį metų pašoko iki negir-dėto naujojo laikotarpio laipsnio — 6 procentų.

Tai buvo signalas vyriausybei keisti ekonominę politiką. Ir gerai, kad prezidentas bei jo patarėjai tą signalą pastebėjo.

Nors Nixonas daugiau linkęs į konservatyvumą, negu buvo eilė demokratų prezidentų, tačiau ir jis išgirdo laiko balsą ir pas-kutinėmis savaitėmis emėsi prie monių padėti gelbėti.

Palaiptinui numušant palūka-nų aukštumą lengvinamas kre-ditas ir tai padeda daugiau do-lerių įvesti į rinką, pagyvinti prekybą, padidinti perkamąją galią, padauginti pramonės ga-minių pareikalavimą. Preziden-tas šiomis dienomis emėsi ir ki-tos priemonės — linksta daryti finansines lengvatas toms pra-monės imonėms, kurios plės sa-vo veiklą, atitinkamai mažinant iš jų imamus mokesčius pagal jų investuojamas sumas, skiria-mas ugdyti ir plėsti imonę, tuo padidinant darbininkų pareika-lavimą ir mažinant bedarbių skaičius. Niekas taip neslegia šeimos ir žmogaus, kaip nedar-bas, ir reikia labai pagirti pre-zidento pastangas gausiau be-darbius aprūpinti darbu. Prezi-dentas net linksta atsisakyti su-balansuoti biudžetą, kad iš val-sybės išdė būtų mesta daugiau dolerių pagyvinant ekonominį gyvenimą.

Yra numatoma, kad kongre-sas skirs stambesnes sumas vie-šiesiems darbams. Tai irgi pri-sidės prie kovos prieš nedarbą. Apvaldžius infliaciją dabar ga-lima drąsiau įvesti į rinką do-lerius sumas, kurios pagyvins ekonominį gyvenimą. Numato-ma, kad tai teigiamai atsilieps ir į vertybių popierių rinką ir ims labiau kilti bendrovių ak-cijos (šėrai), kuo dabar irgi suinteresuoti milijonai gyven-tojų.

Spaudoje pasirodė užuominų, kad prezidentas planuoja labiau praplėsti nemokamą gydymą ne vien tik asmenims, pasiekusiems 65 metus amžiaus. Eilėje val-sčių yra visuotinis nemokamas gydymas ir palaiptinui vėta to siekti ir Amerikai. Tik rei-kėtų steigti daugiau medicinos mokyklų ir imtis priemonių, kad mediciniško aptarnavimo kainos būtų žemesnės, ne per-nely išpūstos.

Prezidento Nixono sumany-mas garantuoti šeimos pajamų minimumą socialiniu atžvilgiu taip pat sveikintinas. Kai visur Amerikoje bus tas pajamų mi-nimumas garantuotas, bus iš-dalies sulaukys neturtinges-niųjų plaukimas į miestus, kur jie gauna didesnes pašalpas ne-sidarbėję. Mes visada esame už kaip galint pažangesnį socialinį aprūpinimą, už didesnę visiems ekonominį galimybių lygybę, už uolų socialinės gerovės ug-dymą.

Sovietų viltys sukviesti Euro-pos valstybių suvažiavimą šiais metais nuslinko vėjais. Suomi-jos vyriausybė 1969.V.5 išsiun-tė raštą 30-čiai valstybių patir-ti jų nuomonę dėl Europos val-sčių suvažiavimo žemyno saugumo klausimams svarstyti. Už-klaustieji raštu ar žodžiu jau seniai atsakė, bet Suomija susi-laikė skelbti jų pareiškimus. Kanada, šiaurinio Atlanto san-tarvės dalyvė, pasitarimui pri-tarė, o JAV nepareikšė savo nuomonės.

Sovietai ir Suomija praėjais metais tikėjosi, kad Europos saugumo suvažiavimas galės į-vykti šių metų pirmoje pusėje, bet dirva jam nebuvo paruošta net antrame pusmetyje.

Sovietų - Federalinės Vokie-tijos sutartį pasirašius, Mask-va vėl sujudo. Užsienio reikalų ministras A. Gromyko spalio mėn. lankėsi Londone, Bonnoje ir pastaruoju metu Romoje kal-binti, kad minėtas suvažiavi-mas įvyktų 1971 m. pirmoje pu-sėje.

Senas sumanymas Europos saugumo klausimas ne dabar išdygo. Pirmą kartą jį išsklė V. Molotovas 1954.II.10, besvarstant Vokietijos klausim-us. Jis siūlė sukviesti visas Europos valstybes pasirašyti žemyno saugumo sutartį. JAV ir Kinija pasiliko stebėtojų vaidmenyje.

J. F. Dulles iš pasiūlymo šai-pėsi: "Kai sovietai nepajėgia e-sančiuose pasitarimuose naudi-go darbo atlikti, siūlo sukviesti naują suvažiavimą, iš kurio iš-riedėtų kiti begaliniai suvažiavi-mai". Pranciūzas Bidault nu-rėdė, kad šiaurinio Atlanto san-tarvė gali užtikrinti Europos saugumą. Anglas Ederas prie-kaištavo, kad Sovietai siekia Europoje įgyvendinti savo Mon-roe mitą, kai jie siekia iš-stumti JAV iš žemyno.

Sovietai išstvermingai siekė tikslą pastaraisiais 16 metų. Ta-me tarpusavyje jiems pavyko iš-ryškinti savo tikslus Europoje ir įrikuoti Federalinę Vokietiją į savo politinį žaidimą.

Sovietų pasirošimas V. Molotovo bandymui nepa-vykus, Maskva pastūmėjo Len-kijos užsienio reikalų ministrą A. Rapackį 1964.XII.14 pasiūly-ti J. Tautose sukviesti Sovietų, Europos valstybių ir JAV pa-sitarimą žemyno saugumo klausimams svarstyti. Siūlymas nu-audėjo nepalikes pėdsakų.

1946-1970 Maskva sukvietė septyniuos komunistinių valsty-bių pasitarimus saugumo klausimams aptarti. Kiekviename pasitarime būta pasikartojimo,

GEDIMINAS GALVA

nesutarimų, pasitaikė net prieš-taravimų, bet nuo pirmojo pa-sitarimo Bukarešte, įvykusio 1966 m. liepos 4-6 dienomis, iki Maskvos II pasitarimo, su-kviesto š. m. rugpjūčio 20 d., raudona gija atžymėti Sovietų tikslai Europoje.

Dalis tikslų įgyvendinta šiais metais išryškino dviejų vokiš-kių valstybių buvimą, jų tarpu-savį bendravimą, esančių val-sčių sienų pripažinimą, Fede-ralinės Vokietijos atsisakymą panaudoti branduolinius ginklus ir pasmerkus jėgos panaudojimą politinėje pusiausvyrai, t. y. So-vietų vyravimui Europoje pa-žeisti.

Sovietai pasirašė sutartį su Federaline Vokietija, nors ji iki šio metu dar neįsigaliojo, pasi-slovė siekti svarbesnių tikslų — jų įsivyravimo vakarų Europo-je.

Sovietų tikslai Europoje

Minėtame Bukarešto suvaži-avime nutarta panaikinti kari-nės sąjungas, drausti Federali-nei Vokietijai iš šalies gauti branduolinių ginklų, pašalinti svetimas įgulas Europoje, at-šaukti kariuomenę į savo šalį, paskelbti sritis, kuriose drau-džiami branduoliniai ginklai, Europoje drausti lėktuvams ir laivams vežti branduolinius gink-lus.

Karlovy Vari (Karlsbade) 1967.IV.27 padaryti nauji nuta-rimai: atsisakyti jėgos politi-niams klausimams spresti, drau-sti branduolinius ginklus ir ne-liesti nešališkų kraštų.

Pirmajame Budapešto susi-rinkime nutarta siekti, kad Va-karų Berlynas taptų savistoviu politiniu vienetu, esmėje jį įjung-ti Rytų Vokietijon.

Sovietų ir jų bendrų nutari-mai siekia kelių tikslų: nugink-luoti Vakarų Europą, iš jos pa-šalinti amerikiečių įgulas, pa-naikinti šiaurinio Atlanto san-tarvę, gauti užtikrinimą, kad Vakarų Europos valstybės ne-panaudos karinės jėgos prieš Sovietus, ir sukurti Berlyno po-litinį vienetą, kuris vėliau būtų įjungtas į Rytų Vokietiją.

Suglaustai tarus Sovietai sie-kia iš Vakarų Europos išstumti JAV, sutartimis pažaboti val-sybes ir politiškai vyrauti.

Vakarų Europos valstybės pritaria suvažiavimui

Vakarų Europos svarbiausios valstybės pritarė suvažiavimui. Italija, Prancūzija ir Federalinė Vokietija pritarė suvažiavimui. Anglija santūresnė. Ji reikalau-ja išspręsti Berlyno klausimą.

Atlanto santarvės vadovybė ke-lia visuotinio nusiginklavimo reikalą, bet jos generalinis sek-retorius Brosio įspėjo, kad ne-reikia atsisakyti suvažiavime da-lyvauti, tik būtina žinoti, ko ja-me siekti. Ar vakariečiai žino, ko reikalauja Europos valstybių suvažiavime? Vakariečiai verčia Sovietus prieš Europos suva-žiavimą pašalinti žinomas jų daromas kliūtis ir susitarti dėl Vakarinio Berlyno. Keturių val-sčių ambasadorių pasitarime dėl Berlyno, esą, pasiektas "es-minis sutarimas", tačiau iki šio-meto jis neskelbiamas.

Vakarų Europos valstybės ruošiasi patylinis. Jų progra-ma nežinoma. Greičiausia, jos dar nėra paruošusios darbotvar-kės, kuri būtų priimtina visoms vakarietiškomis valstybėms, im-tinai nešališkias. Žymiai svar-besnė vakarietiškų valstybių drausmė už darbotvarkę. Ar di-džiosios ir nešališkos valstybės ras bendrą šneką suvažiavime?

Sovietų tikslai aiškūs, kai va-karietiški ir rytietiškų valsty-bių bendravimas kelia didieles abejones, nes jis skirtingai su-pantamas abiejose stovyklo-se. Sovietų spauda ir vaka-rapagrindu kultūriniam ir ūkini-ričių laisvę negali rasti bendro-mės bendravime.

Dr. G. Ungar savo laboratorijoje Baylor universiteto medicinos kole-gijoje, kur jis įvykdė svarbų atžaidimą apie smegenų veikimą. Jis su bendradarbiais, naudodami elektros sukrėtimus, įpratino peles bijotis tamsos, kuri paprastai joms yra maloni natūrali aplinka. Iš šių pelių smegenų buvo išimtas ekstraktas ir įleistas į netreniruotąsias peles, ir jos taip pat tuo pat pradėjo bijoti tamsos. Dr. Ungar surado 20 amino rūgščių rūšių, kurios smegenyse veikia lyg alfabeto raidės — iš jų smegenys "išskaito", kokios reakcijos turi atsirasti.

ŽVEJYBA AMERIKOS PAKRAŠČIUOSE

Žvejyba, povandeniniai laivai ir sutartys

PAULIUS ŽICKUS

Amerikos žvejai susirūpinę A-merikos pakraščiuose atsiradusia tokia daugybe svetimų žvejų, ka-pačių pačių sugaunamas žuvis kiekis mažėja.

Ar galima tokiuose dideliuose vandenynuose išgauti žuvis? Kodėl ypatingai rusai plaukia per visą Atlantą į Amerikos pakra-ščius žvejoti?

Zvilgnis praeitin. Prieš mili-jonus metų Amerikos žemynas buvo kita tiek didesnė, negu yra dabar. "American Science" žur-nale buvo straipsnis, kad Ameri-ka ir Afrika buvo sujungtos žeme, o ne vandenyje ir, gal būtų, buvo vienas žemynas. Tačiau, nežiūrint šios teorijos, vanduo yra atėmęs iš Amerikos labai di-delius plotus žemės. Tą grovimo ar "plėšimo" darbą vanduo daro ir šiandien. Tie apsemti žemės plotai yra dirva, kurioje auga ir maitinasi žuvis. Didelė dalis žu-rių yra plėšrios ir maitinasi ki-tomis mažesnėmis žuvimis, ku-riuos prisilaiko šiose iš Amerikos atimtos srityse, nes jos yra ne-tiek giles ir maistingos. Ir ne-plėšrios žuvis gyvena čia, nes jos šioje dirvoje gauna maisto ir veisiasi. Todėl šie pakraščiai yra labai žuvingi.

Amerikos žvejai turi laikytis nustatytų žvejybos taisyklių, ko nepripažįsta kitų kraštų žvejai, ypač rusai. Prieš keletą dienų kalbėjau su vienu amerikiečių žveju. Jis pasakojo, kokią proble-mą sudaro rusų žvejai. Haddock — menkių yra abiejose Atlanto pusėse. Tačiau jų daug daugiau yra prie Amerikos krantų. Ameri-kos žvejams yra nustatytas tink-lų skylių dydis, su mažesnėmis skylėmis neleidžiama žvejoti. Reiškia, galima gaudyti tik nu-statytą dydžio žuvis, be to, yra laikas (tur būt, neršimo), kada visai negalima kai kurių žuvų gaudyti. Ir šiais metais jie žvejo-ję tuo draudžiamu laiku. Kito-kios žuvis nepagave, o tik had-dock, nors ir nustatytą dydžio. Gailėję sumesti tas žuvis atgal, todėl atsivėrė į savo uostą. Žve-jybos inspektorius patikrinęs jų laivą ir juos nubaudęs 10,000 do-lerių pabauda.

Tuo tarpu rusai turi tinklus su labai mažomis skylėmis. Beveik jokia žuvis iš jų tinklų negali iš-lįsti. Amerikos pakraščiuose jie turi apie 300 žvejų laivų ir laivų fabriką, kuris apdirba jų sugau-tas žuvis, sušaldo ir pan. Čia ir yra Amerikos žvejų didžioji probl-ema. Jeigu rusų tie keli šimtai laivų prisilaikys šiuose pakra-ščiuose, jie išgaus tiek daug žu-rių, kad jos nebespės užaugti. Juo labiau, kad jie gaudo uždraustu laiku ir net visas mažas žuvis. Kaip jau minėta, tos žuvis pris-laiko daugiau seklesnėse vietose ir arčiau krantų. Rusai gaudo jas net ir Amerikos teritoriniuose vandenyse.

Ne tik žvejai, bet ir Amerikos vyriausybė žino, kad rusai čia žvejoja ne vien tik žuvis. Sis jų milžiniškas žvejybos laivynas yra šnipinėjimo reikalingas. Jie mato visus Amerikos karo laivus, iš-plaukiančius ir sugrįžtančius į sa-vo uostus, jie mato ir visus, o ne tik karinius transporto laivus, jie mato taip pat ir visų lėktuvų ju-dėjimą. Špionazas vyksta ne tik karo metu, bet visą laiką. Tas jų "žvejybos" laivynas braunasi prie Amerikos krantų ne vien dėl-to, kad čia yra daugiau žuvis — jų tikslas špionazas. Jiems labai svarbu matyti Amerikos povan-deninius laivus, ypač atominę jė-ga varomus. Kitokie laivai visą laiką yra vandens paviršiuje ir matomi, o povandeniniai yra po vandeniu, todėl juos yra daug sunkiau stebėti ir sekti. Tie rusų "žvejų" laivai turi "sonar" aparatus povandeninių laivų seki-mui. Tačiau tie aparatai neparo-do nei laivo klasės, nei modelio, (Nukelta į 4 pusį.)

RAUDONŲJŲ STOVYKLOSE

KUN. J. HERMANOVIČ, MIC
Ivertė kun. K. A. Matulaitis, MIC

53

Mūsų stovykloje tada buvo toks geras paprotys, kad nei vienas neatsisakydavo nuo vaišių. Einu. Vaizduotė pakša man vėlykinių gardumynų vaizdus: kiaušiniai, dešros, pyragaičiai. Visas kūnas pabudo, anot Pavlovo: "išorinių pasakų dėka", net man emė seilės bėgti. Ir dvasia ir kūnas mielai nusiteikė, esu visiškai pasirėngęs. Įeiname į baraką. Geras metas, nes beveik visi gyvento-jai miega.

— Oi, prasidės vaišės! Dviesė sėdamos prie vėlykinio stalo. Mano kunigas linksmai tauškia, pasakoja ką tai įdomaus, o aš, nors iš-oriniai klausau, bet tikrumoje nieko nesuprantu, nes mano visas dėmesys susitelkę prie "vėlykinio". Tada jis nežymiai pasvyra į savo kampa, kad ištrauktų vaišes, o aš klausau ir širdis šokinėja. Galop išėmė iš maišelio ir padėjo ant stalo. Ką? Obuoliuką mažą, kaip manda-riną. Nustebejau manau, kad tai apetitui sužadinti pra-džia, bet tuoj iš jo žodžių patyriau, kad tai yra puotos pradžia ir pabaiga. Sėdžiu ir žiūriu, kaip akmeninis, ne-žinau, ką daryti, bet gerasis šeimnininkas išgelbėjo mane: perpiovė obuolį pusiau, pasiėmė pusę sau, o antrą pa-stūmė man. Suvalgiau nesiskubindamas, padėkojau, pa-traukė mane už rūbų. Apsigrižtu ir matau, — nepa-

kaip mokėdamas gražiai ir išėjau taip patenkintas, kaip toji meška pasakoje, kad vijosi uodą septynias mylias, o kai pagavo ir prarijo, pasakė: "Visgi turėjau puotą."

Na ir ką? Juk visko gali atsitikti žmogui, — gyve-nimas — tikra pasaka. O mano geradaris nuosirdžiai norėjo mane pavaišinti.

IR KAS GI MANO ARTIMAS?

Stovyklos įnamiai sugyvename nebgliausiai, o kar-tais užsimezga nuosirdus ir tikras draugiškumas net tarp žmonių, kurių tautos buvo amžini prieai. Galimas da-lykas, kad dėl to vyriausybė ir blaškė susidraugavusius į skirtingas stovyklas. Nuolatinės kelionės atimdavo daug laiko ir pinigų, o raštines pynėsi sąrašai, inva-lidai silpo, darbininkai netekdavo įgautos darbe patir-ties, ir vyriausybė turėjo daugiau nuostolių, negu nau-dos, nes "persiunkiamieji", kaip kenkiaš pradai, ir naują vietovę įnešdavo rūgimą, sklaidėdami neramumo mikro-bus visoje Sovietų Sąjungoje — blogas žinias ir gan-dus.

Dabar iš stovyklinio gyvenimo pateikiu pasiukioji-mo ir artimo meilės pavyzdžius. Stebiu artimo meilės veiksmą. Žmogus, pats skendėdamas didėleje nelaimėje, prieina ir paguodžia kitą vargūli. Neretai pastebėdavau aukštos dvasinės kultūros apraiškas net pas prasičkie-lius ir pas tvirtos prigimties vyrus.

Tai buvo 1950 m. viduržiemis. Stovime patikrina-mi, o šaltis siekia -40 laipsnių. Esu lengvai apsirėngęs, neturiu prištinių, nieku būdu negaliu sušilti. Ledinis vėjas perpučia kiauurai, šaltis net svilina; nenoriu pasi-duoti, tūpčiuoju, pašokstu, rankomis mušu šonus, bet tai man nepadaeda. Staiga jaučiu, kad kažkas iš užpaklio man nepadaeda. Staiga jaučiu, kad kažkas iš užpaklio man nepadaeda. Staiga jaučiu, kad kažkas iš užpaklio man nepadaeda.

žįstamas geradaris duoda man kailiu muštą pirštines. Nedrįstu jų imti, bet anas sako:

— Imk. Aš turiu antrą porą.

— Tėduoda tau Dievas sveikatos!

Auka buvo visiškai pilna, nes mano geradaris ne-norėjo priimti grąžinamų. Vėliau sužinojau, kad jis yra kilęs nuo Maskvos. O jis turėjo žinoti, kad esu katali-kių kunigas, nes mane stovykloje visi pažinojo. Tas šil-tas pirštines man dovanojo pačiu laiku. Galvoju, kad mano nelaimės draugas vadovavosi Kristaus žodžiais: "Buvau nuogas, ir jūs mane pridengėte" (Mato 25, 36).

Ir štai kitas įvykis.

Vėly vakarą, kai viršutiniame guolyje kalbėjau po-terius, išgirdau, kad kažkas manęs siekia, ir jis paduoda man skardinukę, o joje buvo kruopų su žirniais, virtų su mėsa. Kaip tik tada artėjo ankstyvas pavasaris Taišete. Maitino mus paplavomis, ir aš buvau išalkęs, kaip vilkas, ir išdžiūvęs, kaip balana. Mūsų vakarienė tęs-da-vosi tik kelias minutes. Išėdavome iš valgomojo suerzinti ir labai išalkę. Ir staiga turui rankose karališkas vaišes. Dėkoju Dievui, kaip toji siela, staiga pakilusi iš skaistylos didžiausių gelmių. O kas mane pavaišino? Sužinosiu, kai ateis atsiimti skardinukės.

Atėjo tik po keturių dienų sutemus. Rengiuosi jam padėkoti, o jis iš akių pranyko. Ziūrėčiau, ieškau jo ry-tojaus dieną, bet žmonių minioje negalėjau jo atpažinti. Abiem mano geradariams už kruopas ir pirštines nuosirdžiai dėkoju, o taip pat visiems kitiems, išgelbė-jusiems mane iš pragariško bado ir šalčio kančių. Tegul geriausias Dievas parodo jiems visiems savo gai-lingumą.

(Rusų daugumą)

Spaudoj ir gyvenime

PRIEŠ NEGIMUSIŲ SKERDIMĄ

Dienraštis "Chicago Tribune" gruodžio 28 d. įdėjo laisvą Jolieto re-liginio auklėjimo "superintendento prel. F. R. Stengerio, kuris rašo, kad neapsakomai atstumiančiai veikia tos laikraščiuose išspausdintos žinios apie sunkumą, kančias tu negimusųjų. Ku-riuos abortais žudo pačios jų motinos — kuriuos gydytojai meta į chirurginių atmatų dėžes, neįsąsami jokių mo-ralinių atsakomybės. Tai blogiau ne-gu My Lai žudynės.

Prel. Stenger nuogastauja, jog amerikiečiai pasidare tiek motali-nio padomuo netekusia tauta, kad ne tik atleidžia, bet ir įstatymais lei-džia žudyti nekaltus kūdikius. "Atgal sugrįžo Erodas valstybės pavaidu. Nekaltų vaikelių žudymo tragedija

kartojama prieš mūsų akis, ir tylin-gioji dauguma pasilieka ir toliau ty-linti", rašo prel. Stenger.

J. Daugl.

KOLUMBIJA BAIGIA IŠNAI-KINTI PARTIZANUS

Kariuomenės žiniomis, praėjū-sieji metai buvo sėkmingi kovoje su veikiančiais krašte partizanais. Iš viso veikusių 4 partizanų gru-pės. Kovose su kariuomene praėjū-siais metais žuvė 134 partizanai, daugiau kaip 200 pateko į nelais-vę. Daug partizanų patys pasidavė nelaisvė, o 60 partizanų buvo su-šaudyta jo pačių vadovybės.

JUOZO IR VANDOS KULIKAUSKŲ SUKAKTIS

K. ALIŠAUSKAS

Š. m. sausio 2 d. Kulikauskų vaikai — Irena, Vytautas ir Aleksandras suruošė Jaušimo centre savo tėvams, Juozui ir Vandai, 45 m. vedybinio gyvenimo sukaktuvinį minėjimą. Teko ir man atsilankyti, nes su Juozu tarnavome drauge 2 pėst. pulke.

Juozas Kulikauskas į Lietuvos kariuomenę įstojo kaip savanoris kūrėjas 1919 m. kovų dėl Lietuvos Nepriklausomybės laiku. 1922 m. baigė karo mokyklą, IV laidą, ir tapo pulk. Juozas stovėjo Sančių kareivinėse. Pas prof. Otto Marini lankė konservatorijos dainavimo klasę, dalyvavo operose chore.

Juozas su Vanda Romeikaite susitiko ir susipažino Ukmergėje. Vedė Sančiuose 1926 m. sausio 2 d. Palaimimo visų gerbiamas ir mylimas 2 pėst. pulko kapelionas kun. Povilas Kryžanuskas, Gerasis Dievas saugojo Juozą ir Jo šeimą nuo andrų ir nelaimių 2-jo pasaulinio karo metu.

Tarnyba 2 pėst. pulke Juozui sekėsi gerai, buvo muolatos užimtas kareivių mokymu, konservatorijos lankymu, dalyvavo operose chore, mokė pulko karius dainuoti ir kt.

Santykiuose su pulko karininkais ir jų šeimomis Juozas su Vanda visuomet buvo malonus ir draugiški. Pageidaujami svečiai pobūviuose juokų bei humoro pasikalbėjimuose jiems niekuomet netrūkdavo.

Betarnaudamas 2 pėst. pulke, tapo pakeltas kapitonu ir paskirtas 5 kuopos vadu. 1935 m. tapo perketas į Jonavą ir paskirtas ten esančios kuopos va-

JAV ŽVEJYBA JAV PAKRAŠČIUOSE

(Atkelta iš 3 pusl.)

nei apginklavimo. Kada jie išplaukia iš uostų arba grįžta į juos, jie yra vandens paviršiuje ir matomi. Todėl rusų laivai ir trinaš arti Amerikos krantų ir uostų, net Amerikos teritoriniuose vandenyse, kad galėtų tu povandeninių laivų judėjimą stebėti.

Povandeniniai laivai yra labai sekami, nes kai kurie jų yra ginkluoti atominėmis raketomis, kurios išsaulamos, neiškilus į paviršių, o jų raketos gali lėkti 3000 mylių, pasiekdamos visus Rusijos miestus. Rusai savo raketomis gali bandyti sunaikinti Amerikos raketas žemėje dar jų bazėse, bet povandeninių laivų, nežinant, kur jie yra, nesunkiai. Karo metu iš tų povandeninių laivų gali būti sunaikinti visi Rusijos didieji miestai ir pramonė. Dideliame miške surasti pasislėpusį uodą yra neįmanoma, bet matant, kada jis pakyla ir pradeda skristi, galima sekti. Taip yra ir su povandeniniais laivais. Todėl sovietai taip ir seka jų judėjimą, norėdami žinoti visą laiką jų skaičių ir kur jie yra.

Kad tas šnipinėjimo darbas nebūtų toks nuobodus ir nuostolingas, jie užsima ir žvejyba, nesilaikydami jokių taisyklių. Čia kryžiuojasi ir Amerikos žvejų reikalai. Taip japonai žuvavo prie Amerikos krantų prieš II-ji pasaulinį karą.

Simas Kudrika būtų galėjęs labai daug pasakyti apie šią "žvejybą". Deja kažin kas pasistengė, kad jis neatidengtų tų žvejybos paslapčių.

Žvejybos derybos, kurios baigėsi Simo Kudrinos tragedija, baigėsi šiomis dienomis Washingtone ir buvo pasirašyta sutartis, tik kam ta sutartis tarnaus, mums yra aišku. Bet ar aišku amerikiečiams? Tik daug vėliau jie pamatys tos sutarties rezultatus.

du. Jonava strateginė vieta kariniu žvilgsniu. Negalėjo būti palikta be įgulos. Karinė vadovybė parinko kapitoną J. Kulikauską, kaip savystovų vyrą, įgulos viršininku. Jo žinioje buvo Jonavos tiltų apsauga. Jonavoje įsikūrė ir gyveno iki Lietuvos okupacijos, t. y. 1940 metų.

Netoliese nuo Jonavos, Gaižiūnų poligono stovykloje, 1939 m. rudenį apsigyveno rusų bolševikų įgula su daugybe tankų. Tad savo pašonėje turėjo visų lietuvių nemėgiama kaimyną. Kai 1940 m. birželio 15 dieną

Juozas ir Vanda Kulikauskai

bolševikų tankai iš Gaižiūnų poligono stovyklos pajudėjo Kau- no miesto link, kpt. J. Kulikauskas tuoj telefonu pranešė į Kau- ną 2 pėst. pulko vadui plk. J. Tumui. Tačiau Kaunas nebuvo pasirengęs gintis, nors kaip liudija plk. J. Tumas, pulko kariai — karininkai, puskarininkai ir kareiviai prašė leisti jiems bolševikų tankus sutvarkyti, t. y. mušti.

Bolševikams okupavus Lietuvą, kpt. J. Kulikauskas buvo iš kariuomenės atleistas. Teko ieškoti darbo. Konkurso keliu buvo priimtas į muziką Br. Budrio filharmoniją Vilniuje. Gyvenamąją vietą tekdavo dažnai keisti, tad išvengė išvežimo į Sibirą.

Į Jonavą sugrįžo kilus karui ir vokiečiams užėmus Lietuvą.

1944 m. rudenį su šeima pasitraukė į Vokietiją. Pakelė į Bavariją, 1945. II. 14-15 d., pergyveno didįjį anglų ir amerikiečių aviacijos Drezdeno miesto puolimą.

Karui pasibaigus, apsigyveno Augsburgio DP stovykloje, 1948 m. emigravo į JAV ir apsigyveno Chicagoje. Atvykti pagelbėjo giminės (žmonos sesuo), dar prieš karą įsikūrę Chicago-

je. Įsikūrė ir šiaip taip susitvarkė, 1949 m. persikėlė iš Vokietijos daugelį metų ir pavienių asmenų. Pagelbėdavo susirasti darbą ir pastogę.

Nuo pat atvykimo į Chicago dalyvauja lietuviškoje veikloje. Ypatinę aktyvumą rodo Juozas ramovėnu, o Vanda Birutiniškių tarpe. Visi trys vaikai baigė aukštąjį mokslo ir yra aktyvūs lietuviškoje veikloje, jaunimo tarpe.

Į vašes, kurias Jaunimo centre surengė vaikai, Vytautas, Aleksandras ir Irena, susirinko apie 130 svečių. Pobūviui vadovavo A. Juškevičius. Malda sukalbėjo kun. Jėzuitas tėvas J. Borevičius. Sveikino: Lietuvos generalinis konsulas P. Daužvardis, prof. gen. St. Dirimantas, gen. M. Rėklaitis, kun. Jėzuitas tėvas J. Kubilius, kun. A. Trakis, gen. št. plk. A. Rėklaitis, p. M. Babickienė, p. Z. Juškevičienė ir K. Ališauskas. Z. Juškevičienė ir Leknickas įteikė dovaną — gražų paveikslą. M. A. Rėklaitis per generalinį konsulą P. Daužvardį įteikė Nepriklausomos Lietuvos prezidentų medali. Visiems svečiams padėjo sūnus Vytautas už atsilankymą ir sveikinimus.

Sausio 3 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje buvo pamaldos. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė kun. Jėzuitas J. Borevičius. Per mišias labai gražiai giedojo Vytautas Nakas, smulkavo P. Matiušas, kaip visuomet jautriai ir įspūdingai.

Tenka palinkėti p. Juozui ir Vandai Kulikauskams laimingos kloties tolimesniame gyvenime. Sulaukti pasikeitimų Lietuvoje, sugrįžti į mylimąjį kraštą, kuriame Juozui būti jau nebe Jonavos, bet Kauno arba Vilniaus įgulos viršininku, o p. Vandai Kauno arba Vilniaus Birutiniškių vadove.

Tenka palinkėti p. Juozui ir Vandai Kulikauskams laimingos kloties tolimesniame gyvenime. Sulaukti pasikeitimų Lietuvoje, sugrįžti į mylimąjį kraštą, kuriame Juozui būti jau nebe Jonavos, bet Kauno arba Vilniaus įgulos viršininku, o p. Vandai Kauno arba Vilniaus Birutiniškių vadove.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
RIDE LIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ?

Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikos gaunamos lietuviškos knygos.

"Draugo" spaustuvių išleidžia daugiau knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visus leidėjus platina savo knygas per dienraštį "Draugą" ir jo platintojus.

Tuoju rašykite ir prašykite "Draugo" pasiųsti Jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą".

Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą".

Medvilnės karaliene išrinkta Patricia Perry, 22 m., Memphis, Tenn. Mokosi Longwood kolegijoje, Farmville, Va. Kaip karaliūtė ji apkeliaus metų bėgyje 25 miestus, reklamuo-dama medvilnę.

PAUKŠTIS — SARGAS

Brazilijoje yra prijaunkintas paukštis caja, kuris saugoja naminius paukščius nuo plėšriųjų. Tai žasies dydžio paukštis, beveik gandro kojomis, malonus ir ramus. Įmonės renka jų kiaušinius ir deda prie kitų perinimui skirtų kiaušinių. Išperėtas cajas su kitais paukšteliais, su jais susidraugauja ir savo tvirtu snapu, kojų nagais apsaugo juos nuo įvairių plėšriųjų paukščių. Su užpuolikaiis narsiai kovoja.

Namų Apšildymas

„Ideu visų rūšių pečius, vandens šildytuvus ir power humidifiers. Išvalau ir suremontuoju alyvos ir dujų pečius ir alyvos pečius perdurtu dėl dujų. Sutaušu blogai veikiančias „steam“ kontroles. Dirbu Ciceroje, Chicagoje ir vakaru priemiesčiuose.“

ALBINAS BANY

447-8806

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

65 ir California — mūr. 4 butai — 2 po 5 kamb. ir 2 po 4 kamb. Geros pajamos. \$52,000.
Mūr. bižnio namas. Kopykla su risla (fenginiais) ir 2 butai. Tik \$22,000.
62 ir Rockwell — Mūro 2 butai, 7 ir 6 kamb. Gazo šildymas. Garazas \$31,500.
Prie Maria H. S. Mūr. 2 butai po 4½ kamb. 12 metų. \$32,500

VAINA REALTY

Tel. RE 7-9515

ŽMONĖS PERKA NAMUS

Lengvų \$14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitai pirkėjui \$77,000.
Kuklus namelis — 2 butukai pačiam Marquette pke. Kaina \$17,000, gal ir mažiau.
2 geri mūr. namai Brighton pke. duoda virš \$16,000 nuomos, ir mažos išlaidos. Jei pamatysit, tai ir nupirksit už \$35,000.
5 butų švičius mūras ir 3 auto mūro garazas. \$7,500 pajamų. Pačiam Marquette pke. tik dėl ligos stuliuoda už \$48,000.
Platus lotas Marquette pke centrinėje gatvėje, Kaina — suistarin.

Paukus didelis 2 po 6 kamb. mūr. Gazo šild. Platus lotas, mūr. garazas. \$29,500.
2-ju butų. 14 metų modern. mūr. 8-ju auto. mūr. garazas. Marquette pke. \$36,000.
9 kamb. mūr. gražus kaip naujas Geros pajamos. Arti mūrų \$19,800.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av., RE 7-7200

Restoranas — valgykla. 2-ju aukštu namas. Moderniški ir nauji įrenginiai. Jūdi vieta. Labai geras bižnis. Lengva.
3 butai ir bižnio patalpa, rinktinė vieta. Marquette pke. \$42,000.
11 butų mūr. 10 metų. 60 p. sky-paa Geros pajamos. Gera vieta.
Insurance — Income Tax
Notary Public

SIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd St., CL 4-2390

1½ aukšto, 15 metų mūr. 2 butai — 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. (2 mieg.). Prie 71 ir California. Atskira gazo šiluma. 2 auto garazas. Palkimas — duoklet pasilijimą.
11 butų, 10 metų mūr. namas. Marquette pke. \$20,000 metinių pajamų. \$136,500. Savininkas duos 1% paskolą.
5 kamb. mūr. bungalow prie 71 ir Rockwell. \$19,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIA

TAS, IMMIGRACIJA

2735 W. 71st St. — 925-6015

PARDAVIMAS — VALDYMAS

NAMŲ PIRKIMAS —

Butų nuomavimas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

9455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

Tvačingas, teisingas ir greitas

patarnavimas visais Real Estate

reikalais. Be to, veikia Notariatas,

daromi ir liudijimų vertimai.

PILDOMI INCOME TAX

ir atliekami kiti patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

1259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

DEMESIOI

RADIO PROGRAMA

— 0 —

Seniausia Lietuvių Radio Pro-

grama Naujojo Anglijoje, iš stoties

WLYN, 1360 bangos, veikia sek-

madeniais nuo 1:00 iki 1:30 val.

po pietų — perduodama vėliausi

pasaulinių žinių santrauka ir ko-

mentarai, muzika, dainos ir Ma-

gūtės pasaka. Programą veda

Steponas J. Minkus. Bižnis reika-

lais kreiptis į Baltic Florists —

gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E.

Broadway, So. Boston, Mass. Tel.

AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir

dienraštis Draugas.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkarnstymas —

— įvairių atstamų —

823 WEST 34th PLACE

Tel. — FRontier 6-1882

Rer. kite tuos bižnerius, ku-

rie skelbiasi dienr. "Drauge".

MISCELLANEOUS

Apdraudų Agentūra

Namų, Gyvybės, Sveikatos,

Bižnio, Automobilių.

Patogios išsimokėjimo sąlygos

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING

SERENAS perkarnsto baldus ir

kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-

dimai ir pda apdrauda.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5989

A. ABALL ROOFING CO.

Išdirgta prieš 49 metus

Dengiamie visu rūšių stogus. Tel-

some arba dedame naujus kamina-

rinas, autekamuosius vamzdžius. Da-

žoms iš lauko. Talsome mūrą "tuck

pointing". Pūnai apsidraugę. Visas

darbas garantuojamas.

Tel. — LA 1-6047

Apskalčiavimai nemokamai

Skambinkite bet kurio laiku

DAŽYMAS

Pigiai dažau namus iš vidaus ir

lauko. Vaiau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda

J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licensed by VNESHPOLYTORG

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

Ivairių prekių pasirinkimas, moto-

ciklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai

CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI.

E. Žukauskas

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street

Užsieninių ir vietinių auto taisymas

Patre mechanikai. Elektroninis mo-

toro patikrinimas. Vilikimas. Kreipitis:

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Geri prekių didelis pasirinkimas. Au-

tomobilai, šaldytuvai, televizijos, do-

lor, certifikatai, maistas, akoro-renei-

ciklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai

CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI.

E. Žukauskas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų

rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijai,

stereo, oro vėsinčiai.

Krautuvių Marquette Parke

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS

2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

Namų tel. — PR 6-1063

HELP WANTED — MOTERYS

DEPENDABLE WOMAN

WANTED

Live in, 5 day week, Doctor's home

in Glencoe. Steady, 2 children

9-17, housekeeping, extra help

employed, top salary, references,

must speak some English. 835-8816

SALESWOMEN

Experienced. Starting salary \$2.25

an hour plus 3% commission. Pre-

fer over age 25.

ALSO

PART TIME POSITIONS OPEN

Apply In Person

Bridals by Venus

Yorktown Shopping Center

LOMBARD, ILLINOIS

HELP WANTED — VYRAI

GUARD

50 to 60 years old

Work during office hours for a

south side savings and loan asso-

ciation. Speaking knowledge of

Polish or Lithuanian helpful.

Reply in writing: Draugas Adv.

3585, 4545 W. 63rd St., Chicago,

Ill. 60629.

NORI PIRKTI

Norime pirkti 2 ar 3-ju butų mūr.

namą Parkholme - Cicero apyl.

Agentai

JAUNIMO CENTRAS

5620 So. Claremont Ave.
1971 m. sausio mėn. 16-tą dieną.
Šeštadienį, 7:30 val. vakaro ir
sausio 17-tą dieną, sekmadienį,
3-čią val. po pietų.

BILIAI:
Margiuose, 2511 West 69th Street
ir vaidinimų dienomis prie įėjimo.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS JAUNIMO TEATRAS

Stato KAZIO BINKIO 5 v. pjėse

ATŽALYNAS

Dekoratorius — dail. J. KIBURAS

Režisuoja — JUOZAS VALENTINAS

Apšvietėjas — VYTAUTAS ŽYGAS

Standard Federal bendrovė daro didelę pažangą

149,597,000.00 dolerių santaupų

Justinas Mackevičius, Jr., Standard Federal taupymo ir skolinimo bendrovės prezidentas, praneša, kad šios bendrovės ištekliai 1970 m. gruodžio 31 d. pasiekė 149,597,165.17 dolerių sumą. Standard Federal visą laiką buvo didžiausia lietuvių įkurta ir vadovaujama taupymo ir skolinimo bendrovė Amerikoje. Šiuo metų pasiekus arti 150 milijonų dol. balansinį dydį, ji dar stipriau įsikūnija į pačių šio krašto tokių institucijų tarpą.

Metų bėgyje naujų taupmenų prisidėjo viršaus 9,200,000.00 dolerių, o bendra taupmenų suma išaugo iki 128,453,290.44 dolerių kiekvienam taupmenų savininkui. Šeimos taupmenas pasiskirstant tarp kelių skirtingos formos sąskaitų, apdraudus suma gali būti keleropai pakeičta. Per 1970 metus taupytojai už savo taupmenas uždirbo viršaus 6,100,000.00 dol. Tai yra didžiausia dividendų suma šios bendrovės mokėta vienerių metų bėgyje. J. Mackevičius čia dar pabrėžia, kad Standard Federal moka aukščiausius dividendus procentus leistus Federalinės valdžios nuostatais: 5% — laisvoms taupmenoms, laikomoms įprastinėse taupymo knygelėse, 5 1/2% — taupmenoms reikalaujantioms 90 dienų išlaikymo (Gold Eagle sąskaitos), ir nuo 5 1/2% iki 6% — taupmenoms pažymėjimų (lakštų) forma, priklausančiai nuo įdėtos sumos ir išlaikymo ilgio.

J. Mackevičius, Jr.

Ivairių išduotų paskolų suma metų gale pasiekė 130,113,617.70 dol., taigi ir vėl rekordas. Nežiūrint, kad pirmoji 1970 metų pusė pasižymėjo stipresniu kreditų varžymu ir bendrai sumažėjusia statyba, Standard Federal bendrovė per tuos metus pajėgė išduoti viršaus 17,600,000.00 dol. paskolų namams įsigyti, kas yra net daugiau, negu buvo išskolinta per 1969 metus. Šalia reguliarių savo paskolų

nekilnojamojam turtui įsigyti kvaifikuotiems prašytojams bendrovė duoda Federalinės valdžios apdraustas (FHA) paskolas ir veteranų administracijos garantuotas (VA) paskolas. J. Mackevičius pastebėjo, kad bendrovė turi pakankamai išteklį duoti paskolas namams pirkti ar statyti Chicagoje ir apylinkėse.

Laike 1970 metų bendrovė pajėgė perkelti viršaus 1,000,000.00 dol. į rezervus, kurių suma dabar viršija 13,500,000.00 dol., tai yra bent dvigubai daugiau, negu federalinių nuostatų reikalaujama.

Nuo savo įsikūrimo dienos 1909 metais Standard Federal bendrovė nepertraukiamai buvo vadovaujama jos įkūrėjo Justino Mackevičiaus. Justinas Mackevičius dabar 82 metų amžiaus, bet vis dar rūpinasi bendrovės reikalais, būdamas jos direktorių tarybos pirmininku. Jau keleri metai bendrovės prezidentu ir vedėju yra jo sūnus Justinas, Jr.

RUOSIASI KATALIKŲ PERSEKIOJIMAMS

Vakarų Vokietijos katalikų agentūra KNA iš Šveicarijos praneša, kad paskutiniu metu Čekoslovakijoje pradėta vykdyti plati mokytojų, valdininkų ir kitų tarnautojų apklausinėmo akcija apie jų religinius ir politinius įsitikinimus. Ta proga visi apklausinėjamieji turi užpildyti apie 30 klausimų anketą, nurodant savo laikyseną tikėjimo ir Bažnyčios atžvilgiu, bei požiūrį į paskutinių laikų politinius įvykius Čekoslovakijoje. Kas prisipažįsta esąs katalikas, lankantis bažnytinės pamaldos, leidžiantis krikštinti savo vaikus ir juos mokyti tikėjimo tiesų, partijos komisijos gali būti bau-

Prieš trisdešimt metų gražiai pasirodžiusi filme Peggy Ann Garner (kairėje) šiandien yra jau automašinų pardavėja (dešinėje) Santa Monica, Calif. Gyvena su 14 metų dukrele.

džiamas atleidimu iš pareigų ir tarnybos ir negal užimti atskaitingų vietos.

Kauno turtuolis Fanstelis 1908 metais nusipirko automobilį. Tai buvo pirmasis automobilis Kaune.

A. + A. DR. VLADUI LITUI mirus,

jo ŠEIMAI ir ARTIMIESIEMS reiškiamo gilią užuojautą.

Chicagos Sendraugiai Ateitininkai

Mielą kolegę

IRENĄ IR VYTAUTĄ ŠERELIUS, dukrai DANUTEI staiga mirus, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Kr. Donelaičio Lit. Mokyklų Mokytojų Taryba ir Tėvų Komitetas

Dviejų Metų Mirties Sukaktis

Lucija Urbonaitė — Bartušis

Po sunkios ligos mirė 1969 m. sausio 13 d., Miami, Floridoje. Palaidota sausio 19 dieną mauzolejuje Our Lady of Mercy kapinėse, Miami, Florida.

Liūdno mirties prisiminimui Šv. Mišios bus atnaujaamos sausio 13 d., T. Jėzų koplyčioje, Chicagoje.

Prašome jos draugų, giminių, prietelių tą dieną prisiminti ją savo maldose.

Giliai nuliūdę: vyras Juozas, broliai Antanas, Juozas, Stasys ir jų šeimos

A. + A. ANDRIUS KASPARAITIS

Gyveno 4111 S. Rockwell St., Chicago, Illinois.

Mirė sausio 11 d., 1971, 10 val. ryto, sulaukęs 73 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Jurbarko parapijos, Dainių kaimo, Amerikoje išgyveno 20 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marė, sūnus Jonas, marti Ida, 2 anūkės: Laima ir Irena, Anglijoje brolis Jonas su šeima, Vokietijoje brolis Kasparas su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, 7 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 St. Trečiadienį 4 val. popiet bus nulydėtas į Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės parapiją, 6641 S. Troy St. Budėtuvas bus atlaikytas trečiadienį, 7 val. vak. Laidotuvių pamaldos bus atlaikytos bažnyčioje ketvirtadienį, sausio 14 d., 10 val. ryto. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautinės kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus, marti ir anūkės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

A. + A. SOPHIE PAULIUS Grakauskytė

Gyveno 4530 S. Mozart St., Chicago, Illinois.

Mirė sausio 10 d., 1971, 4:30 val. popiet, sulaukus senatvės.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 57 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Charles, marti Alice, dukterė Ona Jokolis, žentas Antanas, dukterė Adolphine, Sven, žentas dr. Charles, mirusio sūnaus Juozapo našlė Eleonor, 11 anūkių, 14 proanūkių, giminės Paulių ir Lindų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlonė buvo amžina narė Šv. Kazimiero Seserų rėmėjų dr. Jos. Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 13 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapiją, bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, dukterys, marti, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572

V A I D I N A:

Titas Antanaitis, Julius Balutis, Regina Balutytė, Elena Blandytė, Eugenijus Būtenas, Gintautas Būtenas, Emlija Gepnerienė, Povilas Gudonis, Dalia Galesaitė, Lydija Jadvirytė, Juozas Kapačinskas, Aušra Laurušonytė, Edvardas Momkus, Mykolas Maksvytis, Rimas Miečius, Vytautas Marčiukaitis, Linas R. Martis, Vladas Navickas, Daivė Narutytė, Linas Peškys, Algis Pauzuolis, Edvardas Radvila, Irena Radienė, Teodora Serapinienė, Nijolė Sparkytė, Romas Stankauskas, Rimvydas Vasikevičius, Alg. Vaitkevičius, Juozas Valentinas, Paul. Vitkus, Živilė Podytė, Ona Petravičiūtė-Pankienė ir kt.

JAUNIMO TEATRĄ administruoja LB KULTūros FONDAS

A. + A. JOSEPH HARZ

Gyveno Grand Haven, Mich. Anksčiau gyveno Chicagoje.

Mirė sausio 9 d., 1971 m., sulaukęs 83 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Anna (po tėvų Jozaitis), dukterė Eleanor Norway, žentas Albert, Washington, D. C., sūnus Ray Harz ir jo šeima, 11 anūkių ir 7 proanūkių, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Kammeraad koplyčioje, 208 Franklin St., Grand Haven, Michigan. Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 13 dieną, 2:30 val. popiet iš koplyčios bus nulydėtas į Lake Forest kapines, Grand Haven, Michigan.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterė, sūnus, žentas, marti, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direktorius Kammeraad, Tel. Area Code 616 — 8412-0520.

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Koplyčios
4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8800

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st St. Telef. Grovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2424 W. 69th STREET

2314 W. 23rd PLACE

Tel. REpublic 7-1213

Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNŪS

649 East 162nd Street, South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — CO 4-2228

SVEIKATA

(Atkelta iš 2 pusl.)

tas vidutinis, judri.

Atsakymas. Kiekvienas žmogus, ypač augas, privalo savo sveikatos įgyti ir užlaikyti: valgyti septyneriopos rūšies maistą. 1. Žalios ir geltonos spalvos daržovės: šviežios, virtos, šaldytos, pasterizuotos. 2. Apelsinai, pomidorai, graifruktai, kopūstai. 3. Bulvės, kiti vaisiai ir kitos daržovės, įvairiam pavidalio, kaip minėta. 4. Pienas ir jo gaminiai. Tarp kitokių gaminių turi vietą ir liesas pienas. 5. Mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušinio baltymas, sausos pupelės, žirniai, riešutai — vis tai gausūs baltymų šaltiniai. 6. Rupi duona ir įvairūs javiniai (cereals). Geriausiai pilnų grūdų stambi duona. Dabar galima gauti kviečių daigų duonos — joje vitaminas B natūraliam pavidalio — jis karščio nebijo — kepant nesunyksta. 7. Augaliniai riebalai — vitamino A šaltinis, ir neprišaukęs ankstybos sklerozės.

Ne tik suaugęs, bet ir vaikas turi tinkamą — mėsai ir pakankamam kiekių maitintis. Visoks tėvų nukrypimas nuo tinkamos mitybos neišvengiamai iškreipia vaikus nuo tinkamo maisto pasisavinimo. Kad ir į blogiausią maistą įpratę nuo mažens vaikai, prisilaikyti to blogio ir suaugę būdami. Už tai, kol dar laikas — pratinkite patys į normalią mitybą, tuomi užtikrinsite savam vaikui tinkamą elgesį su maistu. Į tamtos klausimą atsakymas priklauso, nuo vartojamo kito maisto tinkamumo. Liesas pienas nėra blogas savo vietoje, jei visa kita mityba yra tinkama. Mažam vaikui teiktinas saldus pienas, nes jo skrandis nėra banginio — įdėsi menkesnį maistą, geresniam nebus vietos. Todėl mesime visokias savo išsivertusias dietas, o prisilaikyme sveiko proto ir medicinos nuoms padiktuoju. Kad pajėgtume tinkamai savas tėvų pareigas atlikti, reikia pirma tapti pilnais — ir emociniai, ne vien fiziniai sveikais tėvais. O tik tada prieauglio susilaukta. Juk ir plaukų kirpėjai turi pasirašyti įrodymų diplomą — tai kaip mes galime be tinkamo pajėgumo pajėgti apkarpyti žmogaus įvairiųjų negerovių atžalas. Sek-

APLINK MUS

× **Kun. Petras Katauskas**, Sv. Kazimiero parapijos klebonas, Chicago Heights, Ill., minėjo 40-tą kunigystės sukaktį sausio 4 d. Jis koncelebravo padėkos šv. Mišias šv. Vladislavo bažnyčioje su kardinolu J. Cody ir 22 savo kurso draugais. Kun. Petras Katauskas ilgus metus klebonauja Sv. Kazimiero parapijoje ir kelis kartus buvo Kunigų Vienybės pirmininkas Chicago apylinkėje.

× **Irena ir Stasys Balzekai** savo rezidencijoje 9018 So. Oakley Ave. šeštadienį buvo suruošę priėmimą, kur dalyvavo apie 125 svečiai ir visi buvo šauniai pavaišinti. Tai vis buvo talkininkai Balzeko lietuvių kultūros muziejui, kurio plėtimui sausio 31 d. ruošiamas banketas.

× **G. Vaičiūnienė ir A. Dėdionienė**, padedamos 5-tojo skrydžio mokytojų, laukia šv. P. M. Gimimo parapijos salėje Motinų klubo narių. Sausio 18 d. 8 v. v. tikisi atšvęsti visų narių gimtadienį.

× **JAV LB tarybos kultūrinį reikalų komisiją** sudaro tarybos nariai Bernardas Brazdionis, Ona Ivaskienė, Anatolijus Kairys, dr. Kęstutis Keblys, dr. Antanas Razma, Marija Rudienė, Aleksas Vaskelis ir Aušra Zerr (Mačiulaitė).

× **Vanda ir Juozas Katauskai** ir Vandos mamytė Valerija Buciūnienė išvyko žiemos atostogų į Floridą. Katauskiai ir V. Buciūnienė pažįstami palinkėjo laimingai praleisti atostogas.

× **"Pirmieji žingsniai"**, K. Donelaičio mokyklos laikraštėlis, išėjo iš spaudos. 24 psl. laikraštėlis užpildytas pačių mokinių straipsniais ir iliustracijomis.

× **L.V.S. "Ramovė"** Chicago skrydžių narių metinis susirinkimas įvyks sausio 24 d. 12 v. Jaunimo centre.

× **Klaipėdos dienos minėjimas** ruošiamas sausio 17 d., sekmadienį, 11 val. ryto Gage Parko Fieldhouse salėje, 55 ir Western gatvių kampas. Organizuoja Nerijos jūros skaučių vietininkai ir Lituanicos tunto jūros skautai. Visi kviečiami dalyvauti.

× **Giminių ir pažįstami** neretai savo artimuosius užmirsta, bet "Draugas" uoliai lanko kasdien visus, kurie jį pasikviečia. "Draugą" aukomis po 5 dol. parėmė:

J. Kazakevičius, Fullerton, Ca.,
Eug. Likanderis, Chicago,
Mrs. R. D. Bradley, St. Paul, Minn.,
G. Baranaskas, Sunderland, Mass.,
Zita Grazis, Chicago.
Nuosirdžiai dėkojame.

× **Viečių choro vakaras** įvyks sausio 23 d., Pakšto salėje, 3800 S. California. Šaltas ir šiltas maistas. Dailininkės Paukštiečienės paveikslas laimėjimui. Choras atliks programą. F. Strolia jungs visus bendron dainon. Kaina 6 dol. asmeniui. Pradžia 7.30. Choras laukia, kad lietuviška visuomenė paremtų jį savo atsilankymu. Rezervacijos — FR 6-6489. (pr.)

× **Dar nevēlu užsisakyti** statulą ar įsigyti bilietus į "Aušros Vartų" tunto ruošiamą pasirodymą šv. Antano parapijos salėje (1500 So. 49th Ct. Cicero), šį šeštadienį, sausio 16 dieną, 7.30 v. vakaro. Programoje Jaunutis Puodžiūnas ir Violeta Karosaitė su būreliu studijos mokinių, solistė Zita Burneikytė, akomp. M. Motiekaitė, ir kt., šokiai, karšta vakarienė, dovanų paskirstymas, dainos ir t. t. Visus kviečiame. (pr.)

× **Grazina Sirutytė**, Chicagoje gyvenančių Vytauto ir Magdalenos Siručių duktė, prieš porą metų pradėjusi dirbti pritaikomojo meno srityje, pasiekė gražių laimėjimų. Šiuo metu ji yra Mathison - Ress, žinomos New Yorko firmos, meno direktorė. Jos sukurtos reklamos tilpo tokiuose plačiai skaitomuose žurnaluose, kaip "Gentlemen's Quarterly", "Esquire", "Vogue" ir "Town and Country". Talentinga lietuvaite džiaugiasi ir Chicago lietuviai.

× **JAV LB centro valdybos pirm. Vytautas Volertas** paruošė ir JAV LB tarybos sesijoje 1971 sausio 16-17 Piladelphijoje pateiks ateinančių kelių metų veiklos planus.

× **Kun. Ladas Budreckas**, Chicagoje aplankęs savo draugus ir pažįstamus, sausio 12 d. išvyko į New Yorką, į Aušros Vartų par. kleboniją, pas kun. J. Gurinską. Iš ten sausio 22 d. laivu išplauks į Veneciją, o toliau traukiniu vyks į Bad Woerishofeną, kur talkininkaus vysk. A. Deksnui lietuvišką mišiolą leidžiant.

× **Ben. Dunda**, Cicero, Ill., dėl Simo Kudirkos gražinimo paruošė ilgesnį laišką sen. Percy, kurį pasirašė gausenės lietuvių skaičius. Savo atsakyme sen. Percy pareiškė, kad jis to įvykio buvo labai sukrėstas, nes Kudirkos gražinimas galėjo baigtis mirtimi. Sen. Percy nuomone, visų protestas prisideda, kad toks įvykis daugiau nepasikartotų.

× **Leonui Dambrauskui** yra laiškas iš Vilniaus. Atsiimti Draugo administracijoje.

× **Chicago Lietuvos prekybos rūmų** susirinkimas įvyks sausio 13 d. 8 v. v. Dariaus Girėno posto salėje.

× **Nuosirdūs skaitytojai**, gavę "Draugo" kalendorių, atsilygindami už korteles ar atnaujinami prenumeratą, dažnai ir aukų prideda. Aukų: po 3 dol. — J. Bilevičius, K. Alkevičius; po 2 dol. — J. Vaidotas, K. Mikulis, J. Gaizutis, J. Žilvičius, J. Butkus, A. Kriaučiūnas, G. Valentinas, A. Deckys, V. Palaišis; 1 dol. — A. Mameniškis. Labai ačiū.

GRAŽI ŠEIMOS SUKAKTIS

Sausio 10 d. P. verly Country Club salėje buvo surengtas gražus Irenos ir dr. Leono Kriaučiūnų dvidešimties metų vedybinės sukakties paminėjimas. Po įžanginių užkandžių gretimoje salėje du šimtai su viršum sukaktuvinių giminių, draugų ir artimųjų suėjo į didžiąją salę.

Trumpu žodžiu svečius pasveikino dr. L. Kriaučiūnas, pakviesdamas visus vaišintis ir džiaugtis su jo šeima kartu. Programai vadovauti pakvietė akt. Vitalij Žukauską, atvykusį iš New Yorko.

Atk. V. Žukauskas pagal Krėvę paskaitė humoristinį aprašymą, kaip du jaunuoliai susitiko ir prieš dvidešimt metų sausio pradžioje sukūrė lietuvišką šeimą. Sukaktuvinių garbei pakvietė sugiedoti Ilgiausių metų ir išgerti šampano taures. Vaisių metu akt. V. Žukauskas pripažino daug įvairių nutikimų, humoristinių "mokslo žinių" ir nuotykių, paliesdamas ne tik sukaktuvinių gyvenimą, bet taip pat ir iš šeimos gyvenimo gėrovės ir negerovės bei lietuviškas aktualijas. Pabaigoje Bichnevičiaus orkestras užgrojo valsą, kurį pradėjo sukaktuvininkai, tuoj pakviesdami prisidėti prie šokių visus svečius.

Nei Irenos Kriaučiūnienės, nei dr. Leono Kriaučiūno pristatytą nereikėjo, nes jie visiems žinomi, kaip lietuviškos visuomenės veikėjai, besijungia į kiekvieną svarbesnį tautinį reikalą. I. Kriaučiūnienė ilgai vadovavo Liet. Montessori draugijai, kaip jos pirmininkė ir globėja.

Chicago's young Lithuanians singing.

Nuotr. A. Gulbinsko

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Jonas Urbonas, buvo pasiuntęs prez. Nixonui laišką dėl Simo Kudirkos išdavimo. Savo atsakyme prez. Nixonas apgalvestauja, kad taip įvyko ir užtikrina, kad daugiau taip neatsitiks.

ITALIJOJE

— **Lietuvių saleziečių būstinė** Vytėnuose prie Romos Kalėdos buvo atšvęstos pagal lietuviškus papročius, giedant giesmes ir lankantis Kalėdų Seneliui. Trečią Kalėdų dieną Vytėnų įstaigą aplankė kard. Antonio Samorė, lydimas prel. V. Mincevičiaus. Kardinalas pasveikino naują lietuvių saleziečių direktorių kun. dr. J. Zeliauską, visus saleziečius ir atsisveikino su buvusiu direktorium kun. P. Gavėnu, išvykstančiu į Braziliją.

OKUP. LIETUVOJE

— A. a. kun. Antanas Syrus spalio 5 d. mirė Raudonėje, okupuotoje Lietuvoje. Velionis yra buvęs Raudonės tėvų komiteto pirmininkas, Raseinių apskrities, parapijos steigėjas, organizatorius ir klebonas nuo 1932 m. Prieš kelerius metus

buvo suparaližuotas ir liko toje pačioje parapijoje tik altaristu. Velionis buvo gimęs 1898 m., kunigu išventintas Kaune 1923 m. Pasijymėjo paprastumu ir labai gera širdimi.

— **Iš kaimų į miestus** bėga okup. Lietuvos gyventojai. Kiekvienais metais vidutiniškai išsikelia 5000 žmonių.

— **Jonas Lazauskas**, Vilniaus pedagoginės mokyklos direktoriaus pavaduotojas, Maskvos patvarkymu perkeltas į sovietų misiją Gvinėjoje ir paskirtas neraštingumo likvidavimo komisijos pirmininku. Moko vietinius pedagogus, pagal sovietinius pavyzdžius sudarinėja programą. Kartu su juo dirba ir jo žmona Genovaitė.

— **Grupė specialistų** iš Lietuvos šiuo metu dirba Kuboje ir padeda kirsti cukrašvendres. Jų tarpe yra ir vyr. inžinierius Rimgautas Burokas, žinomas melioracijos darbuotojas. Lietuviai savo tarpe Kuboje suruošė ir Naujųjų metų sutikimą.

— **Stanislovas Zubė**, Kauno "Energemontažo" meistras, šiuo metu dirba komunistinėje Šiaurės Korėjoje, sovietinėje specialiojoje misijoje.

— **Vytautas Dagys**, Kauno XXII vidurinės mokyklos direktorius, sovietų valdžios patvarkymu iš Lietuvos išsiųstas į Tanzanijos respubliką Afrikoje, kur dirba pedagoginį darbą vietinių gyventojų tarpe.

BRAZILIJOS

— **Abu Sao Paulo lietuvių chorai** — Lietuvių Katalikų bendruomenės choras, vadovaujamas J. Tatarūno, ir "Aušros" choras su dirigentu kun. J. Kidyku, SJ, svarsto galimybes 1971 metų liepos 1-10 dienomis ruošti ekskursiją į Dainų šventę Chicagoje. Užsidedamas didelis, bet reikia surinkti ir kitų keliautojų, kad kelionės kaina būtų prieinama.

— **Prieš Kalėdų šventes** Sao Pauloje buvo dideli karščiai —

adresą.

Labai gražiai pasirodė lietuviškas jaunimas, kuris savo vardu įteikė įrašytą Lietuvos himną kaip dovaną.

Svečiai visą vakarą galėjo linksintis ar ramiai vaišintis ir būreliais pasikalbėti. — Np.

Lietuvių šeimynininkų šeima Clevelande paugo. Iš k. D. Kavalūnaitė, V. Staškus, E. Jakulis ir J. Petrautytė. Nuotr. V. Bicevičius

MUTUAL FEDERAL TAUPYMO B-VĖ DAR DAUGIAU SUTVIRTĖJO

Mutual Federal taupymo bendrovės prez. Petras Kazanauskas praneša, kad bendrovės turas 1970 m. gruodžio 31 d. pasiekė aukščiausią taupymo sumą: 21,593,782 dol. Visos bendrovės veiksmo šakos padidėjo. Taupytojų skaičius irgi padidėjo. Mūsų taupytojai yra ne tik iš Chicago, bet iš visos plačios Amerikos ir iš užsienio.

Kaip visados Mutual Federal moka didžiausius dividendus, kokie yra leidžiami federalės valdžios. Dividendai bendrovėje yra mokami kas trys mėnesiai už visas taupymo sąskaitas.

Taupymo sąskaitos yra apdraustos \$20,000 dol. federalinės taupymo ir skolinimo apdraudos korporacijos.

Namų pirkimui paskolos irgi padidėjo. Čia prez. P. Kazanauskas pabrėžė, kad nežūrint

per praėjusius metus, kad visame krašte ir Chicagoje jaučiamas paskoloms pinigų trūkumas, Mutual Federal bendrovė turėjo ir turi pakankamai fondų ir prašymus paskoloms išgauti nekilnojamą turtą priima kaip visados.

Didelis pasididžiavimas, kad kaip per daugelį metų, taip ir šiemet, nei vienas už skolas neprarado savo namo. Nė viena kita įstaiga šiuo atžvilgiu negali pasigirti.

Šiais metais Mutual Federal įstaiga pradeda 66 metus sėkmingo darbo nuo bendrovės įsikūrimo.

Petras Kazanauskas, visi lietuviai direktoriai ir įstaigos personalas, savo gausiems taupytojams, skolintojams ir visiems draugams linki sėkmingų 1971 metų. Pradėdami 66-tuosius metus mes ir toliau stengsimės kuo geriausiai visiems patarnauti. S.

P. Kazinauskas

na iš kelių kuopų pasaulyje, kurios nariai yra trečios kartos lietuviai.

— **Brazilijos LB tarybos** posėdyje gruodžio 19 d. iš valdybos pirmininko pareigų atsiskaitė jaunas veikėjas Juozas Tijūnėlis, pareikšdamas, kad asmeninės priežastys privertė jį po metų darbo pasitraukti. Buvo praversti valdybos rinkimai, išrinktas Petras Šimonis, LB tarybos rinkimuose gaves daugiausiai balsų. Valdybą taip pat papildė vicepirm. Zenonas Bačelis ir antrasis sekr. Vincas Kutka. Tarybos pirm. Juozas Čiuviskas pravedė diskusijas apie vaikus kalėdinę Eglutę ir būsimąją Vasario 16 d. šventę.

NUMERIAI AUTOMOBILIAMS

Illinois valstybės sekretoriaus įstaiga nustatė, kad naujus 1971 m. numerius automobilių savininkai jau privalo užsidėti bent nuo vasario 16 d. Kas jų tada neturės, bus baudžiamas. Iki šiol jau 1.8 milijonai automobilių naujus numerius įsigijo. Iš viso per metus išduodama 4.9 milijonai numerių automobiliams. Galima juos užsisakyti ir paštu, bet tai reikia daryti iš anksto, nes vėliau kai sausio 25 d.

SALCIAI IR ŠILIMA

Šalčių metu čikagiškiai nuomininkai dažnai skundžiasi, kad nepakankama šiluma jų butuose. Tokių skundų būna ypač šaltesnių dienų metu. Kurie mano, kad jų butas peršaltas, gali skambinti į miesto raštinę tel. 744-3370, o taip pat gali skambinti miesto raštinėn ir telefonu, ligi pusės penkių, 744-3420. Žemiausia temperatūra kamburiuose turi būti dienos metu 68 l., rytą 65 l., o naktį žemiausia temperatūra turi būti ne mažiau 55 l.

Jaunimo grupė "Lapė snapė", LB globijama, šoka Lietuvių Katalikų bendruomenės choro metiniam koncertui Vilo Zelinioje, Sao Paulo, Brazilijoje, Tautinių šokių mokė M. Vinkšnaitienė.

DRAUGAS LIEKA PIGIAUSIAS DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Pabrangus popierius bei pašto įslaidoms ir pakilus algoms, esame priversti pakelti prenumeratos kainą. Nuo 1971 m. sausio 1 d. DRAUGAS metams kainuos:

Chicago ir Cook County, Illinois	\$19.00
Kitur Jungtinėse Amerikos Valstybėse	\$17.00
Kanadoje	\$19.00
Užsienyje	\$20.00

Nors DRAUGO prenumeratos kaina bus pakelta, jis liks dar vis pigiausias lietuviškas dienraštis Amerikoje.

DRAUGAS kas savaitę duoda nemažiau kaip 18 puslapių ir daugiau negu kiti laikraščiai Amerikoje žinių bei kultūrinių aprašymų.

DRAUGAS ir toliau duos nuolaidą, užsakant jį vaikams skirtingu adresu, kad paragintus jaunimą skaityti lietuvišką spaudą. Savo vaikams ir jaunavedžiams prenumeratorius gali užsakyti DRAUGĄ trečdaliu pigiau.

Mes tikimės, kad mūsų visuomenė nepabūgs kainos pakėlimo ir pritaris mūsų žingsniui, nes dabartiniai skaitytojai nuosirdžiai dienraštį remia net savo aukomis. Mums būtų malonu, kad ir ateityje mieli skaitytojai nepamirštų savo dienraštį aukomis paremti.

DRAUGO ADMINISTRACIJA